Time: 3 Hrs **Marks: 100**

N.B. : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures of the right indicate marks.
(3) Give reasons/ Case laws wherever necessary.

Q.1 Answer in 1-2 sentences (2 Marks each):- **20 marks**

1. Define 'agent' and 'principal' as per ICA,1872.

2. What is suretyship or 'contract of guarantee'?

3. Who is called as 'pawnor' and who is 'pawnee'.

4. 'Future Goods' as defined under Sale of Goods Act, 1930.

5. Sale by description.

6. What is meant by -Goods must be ascertained.

7. Effect of repudiation of contract before due date.

8. "Partnership" as given under Partnership Act, 1932.

9. What is meant by "act of a firm"?

10. How can a partner be expelled?

Q.2 Short Note on any 4 out of the following 6 (5 Marks each) **20 marks**

(i) Invalid guarantees.

(ii) Rules governing Revocation of agent's authority.

(iii)Write note on : 'Pretended Agent'.

(iv)Effects of Passing of property under Sale of Goods Act, 1930

(v) Delivery of wrong quantity under Sale of Goods Act, 1930.

(vi)Partnership at will.

Q. 3 **Solve any 2 out of the following 3 (6 Marks each)** **12 Marks**

(i) Monu & Sonu makes joint and several promissory note to Ram to pay X amount. Monu makes it, in fact as a surety for Sonu. When the note is made, this fact is known to Ram. Later Ram sues Monu upon the note to pay the X amount.

(i) What is the effect on rights of Ram in the given situation?
(ii) Legal term for Monu & Sonu as under ICA, 1872.
(iii)Principle on which above situation is based?

2. A sells X quantity of silk yarn to B, and sends him Railway Receipt. When A is still unpaid, he comes to know that B has become insolvent. When the goods are still in transit, B assigns the Railway receipt to C for cash. C is unaware of B's insolvency.
(i) Can A stop the goods in transit?
(ii) Principle on which above situational problem is based?

3. Mann & Co. is registered as a partnership firm in 2004, with M, N and O as partners. In 2005, M dies. In 2006, N & O sue A in the name and on behalf of Mann & Co. without fresh registration.
(i) Is the above suit against X maintainable?
(ii) What difference would it make if a new partner P is added in 2006, and then A is sued without fresh registration?

Q. 4 Answer any 4 out of the following 6 (12 Marks each) :- 48 Marks

(i) Elucidate Agent's duties to Principal with suitable illustrations.

(ii) Define 'Bailee' and explain his liabilities with examples.

(iii) Who is Unpaid Seller? Does he have any rights in respect of goods as laid in Sale of Goods Act, 1930?

(iv) Explain the rules governing "delivery of goods"?

(v) What are the rights and liabilities of an outgoing partner?

(vi) Discuss the various ways by which a Partnership firm may be dissolved.

****

[वेळ: ३ तास] **[गुण: १००]**

सूचना: १. **सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.**
२. **शक्य तिथे संदभित न्यायनिर्णय लिहा .**
३. **उजवीकडे नमूद अंक पूर्ण गुण दर्शवितात .**

प्र .१ प्रत्येकी दोन वाक्यात उत्तरे लिहा . २०

अ) भारतीय करार कायदा ,१८७२ अंतर्गत ‘दलाल’आणि ‘मुख्यमालक’ व्याख्या लिहा .
ब) ‘हमी ‘ किंवा ‘हमीचा करार’ म्हणजे काय ?
क) ‘तारण देणारा’ आणि ‘तारण घेणारा’ म्हणजे कोण ?
ड) मालविक्री कायदा, १९३० अंतर्गत ‘भविष्यातील माल’ व्याख्या लिहा .
इ) वर्णनातून विक्री.
फ) “मालाची खात्री अनिवार्य” म्हणजे काय ?
ग) देय तारखेच्या आधिच करार रद्द केल्यास होणारे परिणाम.
ह) भागीदारी कायदा ,१९३२अंतर्गत ‘भागीदारी’ म्हणजे काय ?
य) ‘संस्थेचे कृत्य’म्हणजे काय ?
ज) भागीदाराची हकालपट्टी कशी करण्यात येते ?

प्र .२ टिप लिहा .**(कोणत्याही चार)** २०

अ) अवैध/अमान्य हमी .
ब) दलालाचे अधिकार संपुष्टात आणण्यासाठीचे संबंधीत नियम /कायद्यातील तरतुदी.
क) अर्विभावी दलालावर टीप लिहा.
ड) मालविक्री कायदा, १९३० अंतर्गत मालमत्ता पास ऑफ केल्यास होणारे परिणाम.
इ) मालविक्री कायदा, १९३० अंतर्गत चुकीच्या प्रमाणात मालाचे वितरण.
फ) इच्छा परत्वे भागीदारी.

प्र .३ खालील प्रासंगिक समस्या सोडवा. **(कोणत्याही दोन)** १२

अ) एका वचनात्मक नोटव्दारे सोनू आणि मोनुने एकत्रितपणे आणि वैयक्तिकरित्या राम ला ‘क्ष’ रक्कम देण्याचे वचन दिले. मोनू हा प्रत्यक्षरित्या सोनूसाठी हमीदार होतो .जेव्हा वचनात्मक नोट बनवली गेली तेव्हा रामला हि बाब माहित होती .तदनंतर रामने मोनू विरुद्ध ‘क्ष’रक्कम परत करण्यासाठी दावा केला .

१. रामच्या अधिकारांवर वरील समस्येत काय परिणाम होतील ?
२. भारतीय करार कायद्यांतर्गत मोनू आणि सोनू साठी उपलब्ध असलेल्या कायदेशीर संज्ञा सांगा .
३. कायद्याचे तत्त्व सांगा ज्या वर वरिल समस्या आधारित आहे.

ब) 'अ' ने 'ब' ला सिल्कचे कापड विकले आणि रेल्वे पावती पाठवली . मोबदला मिळायच्या आधी 'ब' हा दिवाळखोर झाला आहे हे 'अ' ला कळले. मोबदल्याच्या बदल्यात माल प्रवासात असताना 'ब' ने ती रेल्वे पावती 'क' ला दिली. 'क' हा 'ब' च्या दिवाळखोरी बाबतीत अज्ञान होता.

१. 'अ' प्रवासाच्या दरम्यान 'माल' थांबवू शकतो का ?
२. कुठल्या तत्वावर वरील समस्या आधारित आहे ?

क) 'म' 'न' आणि 'ओ' ह्या भागीदारांच्या नावे मॅन आणि कंपनी हि भागीदारी संस्था २००४ मध्ये पंजीकृत झाली.२००५ मध्ये 'म' मृत पावला. नवीन पंजीकरण न करता २००६ मध्ये 'न' आणि 'ओ' ने 'अ' विरुध्द मॅन आणि कंपनीच्या नावे दावा दाखल केला.

१. 'अ' विरुद्धचा वरील दावा योग्य आहे का ?
२. जर 'प' ह्या नवीन भागीदाराला २००६ मध्ये सामील करून मग 'अ' विरुद्ध दावा दाखल केला असता तर काय परिणाम झाला असता ?

प्र .४ सविस्तर उत्तरे लिहा .**(कोणतेही चार)** **४८**

अ) मालकाप्रती अभिकर्त्याची असलेली कर्तव्ये विविध उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा .
ब) 'बेली', व्याख्या लिहा आणि उदाहरणांसकट त्याच्या जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा .
क) मोबदला न प्राप्त विक्रेता म्हणजे कोण ? मालविक्री कायदा ,१९३० अंतर्गत त्याला मालासंदर्भात काही अधिकार आहेत का ?
ड) मालाच्या सुपुर्दते संबंधित नियम स्पष्ट करा .
इ) निवृत्त होणाऱ्या भागिदाराचे अधिकार आणि जबाबदारी काय ?
फ) कुठल्या विविध मार्गांमार्फत भागीदारी संस्था विलीनीकरण करता येते त्याची चर्चा करा .

****